

Изх. № 20-1-915/ 05.03.2013 г.

ДО
 КМЕТА НА ОБЩИНА НА КНЕЖА
 Г-Н СИМЕОН ШАРАБАНСКИ
 УЛ. МАРИН БОЕВ № 69
 П. К. 5835 ГР. КНЕЖА

ОБЩИНА 2	
КНЕЖА	
Вх. №	5300-273
Дата	05.03.2013 год.

Относно: Процедура по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) за инвестиционно предложение за „Изграждане на преносен газопровод „Набуко“ на територията на Р България.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ШАРАБАНСКИ,

Във връзка с изпълнение на изискванията на чл. 17, ал. 5 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Обн. ДВ. бр.25 от 18 Март 2003г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.94 от 30 Ноември 2012г.) приложено представяме на Вашето внимание писмено становище по предложенията, препоръките, мненията и възраженията в резултат на проведеното на територията на Вашата община обществено обсъждане на Доклад за оценка на въздействието върху околната среда на инвестиционно предложение за изграждане на отсечка от газопровод „Набуко“ на територията на Р България и Доклад за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение за изграждане на отсечката от Газопровод „Набуко“ на територията на Република България с предмета и целите на опазване на засегнатите защитени зони.

Молим да осигурите обществен достъп до становището на заинтересуваните лица, организации и на вносителите на предложенията, препоръките, мненията и възраженията в резултат от общественото обсъждане.

Приложения:

1. Писмено становище по предложенията, препоръките, мненията и възраженията в резултат на проведените обществените обсъждания на хартиен носител

С уважение,

Теодора Георгиева – управител на Набуко Газ Пайплайн България ЕООД

СТАНОВИЩЕ

От: Набуко Газ Пайплайн България ЕООД и Набуко Газ Пайплайн Интернешънъл ГмбХ

Относно: Проведени обществени обсъждания на Доклад за оценка на въздействието върху околната среда на инвестиционно предложение за изграждане на отсечка от газопровод „Набуко“ на територията на Р България, Доклад за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение за изграждане на отсечката от Газопровод „Набуко“ на територията на Република България с предмета и целите на опазване на засегнатите защитени зони и Доклад за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст – пресичане на р. Дунав при реализиране на проект „Изграждане на отсечката от Газопровод „Набуко“ на територията на Република България“

Настоящото становище е изготвено въз основа на изискванията на чл. 17, ал. 5 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (загл. изм. - ДВ, бр. 3 от 2006 г.), приета с ПМС № 59 от 07.03.2003 г., обн. ДВ, бр.25 от 18 Март 2003г., посл. изм. и доп. ДВ, бр.94 от 30 Ноември 2012г. и във връзка с проведени срещи за обществени обсъждания на Доклад за оценка на въздействието върху околната среда на инвестиционно предложение за изграждане на отсечката от газопровод „Набуко“ на територията на Р България, Доклад за оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение за изграждане на отсечката от Газопровод „Набуко“ на територията на Република България с предмета и целите на опазване на засегнатите защитени зони и Доклад за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст – пресичане на р. Дунав при реализиране на проект „Изграждане на отсечката от Газопровод „Набуко“ на територията на Република България“.

Срещите за общественото обсъждане са проведени съгласно разпоредбите на чл. 97 от Закона за опазване на околната среда (Обн. ДВ, бр.91 от 25 Септември 2002г., посл. изм. ДВ, бр.15 от 15 Февруари 2013г.), чл. 17 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда и указания на Министерството на околната среда и водите (МОСВ), дадени с писмо, техен изх. № ОВОС – 274/ 17.12.2012г.

Срещите за обществени обсъждания бяха проведени в периода от 05 Февруари 2013г до 25 Февруари 2013г. За всяка една от проведените срещи беше съставен протокол от представител на съответната общинска администрация. По време на обществения достъп и обществените обсъждания няма постъпили възражения. В хода на обществения достъп и проведените обществени обсъждания писмено са постъпили един въпрос и е изказано едно мнение от присъстващи по време на срещите представители на обществеността (виж подробната информация за проведените обществени обсъждания във всяко едно от населените места, представена по-долу). Протоколите от проведените срещи, както и постъпилите по време на срещите за обществено обсъждане на ДОВОС и ДОСВ мнения и въпроси бяха представени на Компетентния орган за вземане на Решение по ОВОС – Министерство на околната среда и водите от страна на Възложителя в законовият срок от 7 /седем/ работни дни след провеждане на последното обществено обсъждане (протоколите от проведените срещи бяха представени на МОСВ на 27 Февруари 2013г).

Срещите за обществените обсъждания бяха водени от г-н Дарин Стойков и Надя Павлович, упълномощени от Възложителя „Набуко Газ Пайплайн България“ ЕООД лица. След откриване на съответното обществено обсъждане и приветстване на присъстващите, следваше кратък филм (Приложение № 1 към настоящето становище)¹, представящ проекта Набуко и детайлна информация как се изгражда газопровод. Следваше кратко представяне на проекта в Power Point, приложено към настоящето становище (Приложение № 1) от водещият на общественото обсъждане. По време на обществените обсъждания техническото представяне на проекта (Power Point презентация – Приложение № 1 към настоящето становище), последващо общото представяне на проекта, беше правено от инж. Росен Бачев, представител на главния проектант на проекта „Химкомплект Инженеринг“ АД и инж. Стефан Пипков от „Набуко Газ Пайплайн България“ ЕООД– гл. инженер на проекта. След техническото представяне на проекта последващо бе правено представяне на алтернативите за избор на трасе (Power Point презентация – Приложение № 1 към настоящето становище) от Аглика Георгиева, представител на екипа от независими експерти, изготвили Доклада за ОВОС и координатор на ОВОС от страна на ГеоМарин Център ООД и Радослава Костадинова, Еколог от „Набуко Газ Пайплайн България“ ЕООД. Последваха две презентации (Power Point презентации – Приложение № 1 към настоящето становище) с които г-жа Нели Громкова, ръководител на екипа от независими експерти, изготвили Доклада за ОВОС и г-жа Таня Запрянова, представител на екипа от независими експерти, изготвили Доклада за ОСВ запознаваха присъстващите със съдържанието на двата доклада и представяха резултатите от извършените оценки и заложените в докладите мерки за предотвратяване, а там където не е възможно, за намаляване на очакваните въздействия.

¹ Направените по време на срещата за общественото обсъждане на ДОВОС и ДОСВ презентации, представляващи Приложение № 1 към настоящето становище са предоставени на общинската администрация в деня на срещата и представляват неразделна част от съставеният от проведената среща протокол.

След края на презентациите водещият на съответното обществено обсъждане предоставяше думата на присъстващите на срещата, за да направят своите предложения и препоръки, както и да изкажат своите мнения и възражения и да зададат своите въпроси. На всички присъстващи на срещите лица беше дадена възможност да зададат своите въпроси и изкажат становища и изразят мнения по отношение на проекта и докладите, обект на обществените обсъждания. Непосредствено след изчерпване на въпросите от страна на заинтересованите представители на обществеността към присъстващите на срещите представители на Възложителя и на екипа от независими експерти, изготвили ДОВОС и ДОСВ водещият на съответното обществено обсъждане закриваше същото.

Възложителят на инвестиционното предложение не е получил информация от Компетентния орган – Министерството на околната среда и водите за постъпили в 7 /седем/ дневен срок след провеждане на съответното обществено обсъждане мнения, възражения и въпроси, както и изказани становища от страна на представители на заинтересованата общественост, заинтересовани юридически лица, представители на държавната и местните администрации и неправителствени организации.

Подробна информация за проведената среща, включваща както информация за постъпилите по време на срещата възражения, изказаните мнения и становища и зададените въпроси, така и информация за дадените от представителите на Възложителя или от представителите на екипа от независими експерти, изготвили ДОВОС и ДОСВ отговори е представена по-долу.

1. Среща за обществено обсъждане на Доклада за оценка на въздействието върху околната среда и Доклада за оценка степента на въздействие на инвестиционно предложение за „Изграждане на отсечката от газопровод НАБУКО на територията на Република България“ проведена на територията на община Кнежа

Срещата за общественото обсъждане на Доклада за ОВОС и Доклада за ОСВ на инвестиционно предложение за „Изграждане на отсечката от газопровод НАБУКО на територията на Република България“ на територията на община Кнежа се проведе на 22 Февруари 2013г, от 10.00 часа в гр. Кнежа, общ. Кнежа, обл. Плевен, в зала „Общински социален комплекс“, ул. „Марин Боев“ №69.

На основание чл. 17, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда за проведената среща се състави протокол от представител на общинската администрация – г-жа Миглена Горнишка, еколог, община Кнежа. Съгласно изискванията на по-горе цитираната Наредба протоколът от срещата беше представен на Възложителя от страна на общинската администрация в законосъобразния срок от 3 /три/ дни след провеждане на общественото обсъждане. Протоколът беше съставен в три еднообразни екземпляра (съответно за общинската администрация, за Възложителя и за Министерството на околната среда и водите – Компетентен орган за вземане на решение по ОВОС) и подписан от представители на общинската администрация и на Възложителя.

В проведената на територията на община Кнежа среща за обществено обсъждане на ДОВОС и ДОСВ взеха участие представители на Възложителя на инвестиционното предложение, колективът от независими експерти, изготвили ДОСВ и ДОСВ и главният проектант на газопровода, както следва:

1. Нели Громкова – Ръководител на екипа от независими експерти, изготвили ДОВОС
2. Таня Запрянова – независим експерт – биолог, участвал в изготвянето на ДОСВ
3. Миролюб Лозанов – „Химкомплекс Инженеринг“ АД, Еколог
4. Дарин Стойков – модератор, упълномощен от Възложителя
5. Радослава Костадинова – еколог на „Набуко Газ Пайплайн България“ ЕООД
6. Стефан Пилков – гл. инженер на „Набуко Газ Пайплайн България“ ЕООД
7. Златина Русева – гл. юристконсулт на „Набуко Газ Пайплайн България“ ЕООД

За присъстващите представители на обществеността беше съставен списък, неразделна част от протокола от срещата, представен на Министерството на околната среда и водите на 27 февруари 2013г, съгласно изискванията на националното законодателство – в 7 /седем/ дневен срок след провеждане на последното обществено обсъждане.

Общественото обсъждане се ръководи от Дарин Стойков – упълномощено от Възложителя „Набуко Газ Пайплайн България“ ЕООД лице. Дарин Стойков откри общественото обсъждане и приветства присъстващите на срещата представители на обществеността. Последва кратко представяне на проекта в Power Point и кратък филм за това, какво представлява проекта за газопровод Набуко и как се изгражда газопровод, приложени към настоящето становище (Приложение № 1).

Последва представяне на алтернативите за избор на трасе в Power Point, което представяне беше направено от г-жа Радослава Костадинова – координатор ОВОС. Презентацията е приложена към настоящето становище (виж Приложение № 1 към същото). В хода на презентацията г-жа Костадинова запозна присъстващите с избора на предпочетено трасе за газопровод Набуко, обект на оценка в ДОВОС и ДОСВ. Беше пояснено, че изборът на предпочетеното трасе е резултат не само от камерална работа, а и от детайлни полеви изследвания, проведени по трасето на газопровода, като резултат от същите са картирани всички топографски, геоложки, хидроложки ограничения, ограничения на околната и социална среда и пр. На присъстващите беше пояснено, че изборът на трасе е станал в рамките на 500 м коридор, като всички картирани ограничения са нанесени в ГИС среда и взети под внимание при избор на предпочетеното трасе. Присъстващите на срещата бяха запознати с основните насоки, които са следвани при стесняване на летстотин метровия коридор – следване на основната посока на газопровода (югоизток – северозапад – газопроводът влиза на територията на Р България в района на община Болярово и напуска територията на Р България в района на община Оряхово, където се поставя началото на изграждане на участъка от газопровода, пресичащ р. Дунав); проектиране на трасето на газопровода по начин, по който максимално то ще е успоредно на вече съществуващата газопрепосна инфраструктура – споменато беше, че към настоящия момент около 55 % от предпочетеното трасе на газопровода върви успоредно на трасето на вече съществуващите газопроводи на БТГ; спазване на всички законови изисквания и ограничения на околната и социална среда. На присъстващите беше обяснено, че по отношение на ограниченията на социалната и околна среда това, което е взето под внимание при избора на предпочетено трасе са: близостта на трасето на газопровода до населени места – спазени са законовите изисквания за отстояние на трасето на газопровода от урегулираните граници на населените места и най-близко разположените жилищни сгради; наличието на повърхностни и подземни водни обекти и наличието на повърхностни и подземни водоизточници; откритите по време на детайлните полеви обходи археологически обекти и не на последно място и съществуващото и планираното в района земеползване. Беше обърнато внимание по отношение избора на трасе на газопровод Набуко, което да засяга в най-малка степен защитени зони от екологичната мрежа Natura 2000, като беше пояснено, че към настоящия момент трасето на газопровод Набуко пресича едва около 48 км защитени зони (за сравнение първото трасе на проекта, проектирано през 2004 г, когато Natura 2000 мрежата в България все още не е съществувала, е пресичало цели 91 км защитени зони). На присъстващите на срещата за общественото обсъждане са представени няколко слайда с примери за оптимизиране на трасето на газопровод Набуко при пресичането на защитени зони от екологичната мрежа Natura 2000 – представена е информация по отношение на района по протежение на българо-турската граница, където целият граничен район по своето протежение е покрит със защитени зони и където, още при влизането си на българска територия в района на община Болярово трасето на газопровод Набуко не е можело да избегне пресичането на защитени зони (в този район трасето на газопровода е проектирано така, че да върви успоредно на вече съществуващата газопрепосна инфраструктура, като по този начин е сведено до минимум въздействието върху защитените зони от екологичната мрежа Natura 2000, предвид отпадането на необходимостта от усвояване на допълнителни терени за изграждане на обслужваща трасето на газопровода инфраструктура); представен е участък от трасето на газопровода, който за сметка на осъбяване на проекта от инженерна гледна точка заобикаля 33 Войнишки Бакаджик – експертната оценка е показала, че евентуално пресичане на защитената зона от трасето на газопровода то ще се наруши целостта на зоната, като е взето под внимание, че зоната вече е фрагментирана от преминаващия през нея съществуващ газопровод и път (защитената зона е най-малката по площ такава на територията на Р България, а изградената в нея инфраструктура е била съществуваща в момента на учредяване на зоната); представена е информация за оптимизираното пресичане на защитена зона Река Огоста; в няколко поредни слайда е представена информация за оптимизираното пресичане на защитена зона Котленска планина и защитена зона Студенец – първоначалното трасе е пресичало значителна площ от 33 Котленска планина и е засягало и важни за птиците

местообитания, а освен това е пресичало около 20 км от 33 Студенец (за сравнение предпочетеното трасе пресича едва около 11 км от защитена зона Котленска планина и не засяга важни за видовете птици, предмет на опазване в зоната местообитания; предпочетеното трасе пресича едва около 2.5 км от защитена зона Студенец). Обърнато беше внимание, че именно първоначалното трасе, пресичащо значителна част от 33 Котленска планина е и алтернативата, която преминава през територията на община Котел и която е разгледана като алтернативно трасе в Доклада за ОВОС и Доклада за ОСВ. Направената презентация съдържа информация за оптимизиране на трасето на газопровода съобразно наличните в северната част на страната единични дървета с гнезда на хищни птици, които са защитени по Закона за биологичното разнообразие – местоположението на дърветата с гнезда на хищни птици по протежението на газопровода е локализирано в хода на детайлните полеви изследвания, проведени от Българското дружество за защита на птиците (БДЗП), като в резултат на проведените полеви изследвания са дадени и препоръки къде се налага изместване на трасето на газопровода с цел опазване на хищните птици. Дадени са единични примери, като принципа е приложен по цялото трасе на газопровода и за оптимизиране на трасето, като се отчита наличието на открити археологически обекти, които налагат изместване на трасето. На присъстващите на срещата е представена и информация, даден е един частен пример от района на община Върбица, как трасето на газопровода е оптимизирано така, че да бъдат взети под внимание и исканията на местните власти – за община Върбица предпочетеното трасе е това, което заобикаля терена, отреден от общината за развитие на индустриалната ѝ зона, като предпочетеното трасе е проектирано след съгласуване с община Върбица на първото предложено от Инвеститора трасе и отказ то да бъде прието поради посочените по-горе причини, а именно преминаване на трасето през отредени за бъдещо развитие на индустриалната зона на общината терени.

След представянето на алтернативите за избор на трасе г-н Дарин Стойков предостави думата на г-н Стефан Пипков – главен инженер на проекта от „Набуко Газ Пайплайн България“ ЕООД, който направи техническо представяне на проекта, приложено в Power Point презентация към настоящето становище (Приложение № 1). Чрез техническото представяне на проекта присъстващите бяха запознати с трасето на газопровод Набуко на територията на Р България, което е с дължина от 422 км и по своето протежение пресича девет области и двадесет и четири общини. Направената от г-н Бачев презентация съдържа информация и за наземните съоръжения на територията на Р България, обслужващи трасето на газопровода, в т. ч. храниви възли – 16 бр., междусистемна връзка, очистно съоръжение и гранична газоизмервателна станция. Подробно бяха представени етапите през които преминава процеса на изграждане на газопровод – от маркирането и почистването на строителната полоса, през разнасяне и подреждане на тръбите, огъване и заваряване на същите, проверка на заварките, изкопаване на траншеята, полагане на тръбата и последващо засипване и изпитване на същата чрез провеждане на т. н. хидротест (хидравлично изпитване на тръбата) и последваща рекултивация на увредените терени. В хода на техническата презентация присъстващите на срещата лица също така бяха запознати с различните методи за пресичане на реки, които е предвидено да се използват в хода на реализацията на проекта – различни видове открити и безизкопни (безтраншейни) методи. На присъстващите беше представен и снимков материал, отразяващ действителното реализиране на други проекти, свързани с изграждането на газопроводи. В техническото представяне на газопровода специално внимание се обърна на техническите решения, които целят повишаване сигурността на съоръжението. Техническата презентация съдържа и подробна информация за дължината на трасето на газопровода на територията на община Кнежа, както и детайлна информация за землищата на територията на общината, пресечени от трасето на газопровода и дължината на трасето във всяко едно от землищата. На присъстващите на срещата беше представена и информация за наличие на наземни съоръжения, обслужващи трасето на газопровода на територията на съответната община.

След направената от г-н Стефан Пипков презентация, целяща да запознае присъстващите с техническите характеристики на газопровода Набуко последва презентацията на г-жа Нели Громкова – ръководител на екипа от независими експерти, изготвили ДОВОС. Г-жа Громкова запозна присъстващите със съдържанието на ДОВОС и представи резултатите от извършената оценка, както и мерките, които са предвидени да предотвратят, а там, където същото не е възможно, да намалят очакваните въздействия върху компонентите и факторите на околната среда (презентацията е приложена към настоящето становище – виж Приложение № 1). В презентацията на г-жа Нели Громкова основно се подчерта, че:

1. По отношение очакваните въздействия върху качеството на атмосферния въздух – по време на строителството на газопровода очакваното въздействие ще е краткотрайно и незначително (дължащо се най-вече на увеличаване на праховите емисии в хода на земно-изкопните работи), като по време на експлоатацията на газопровода не се очаква въздействие върху качеството на атмосферния въздух в района на инвестиционното предложение;
2. По отношение компонент води заключенията на експертите, представени в презентацията на г-жа Нели Громкова са, че не се очаква реализирането на инвестиционното предложение да доведе до съществена промяна на хидроложките условия по трасето на газопровода, както и не се очаква въздействие върху подземните води и водоизточниците, разположени в близост до трасето на газопровода по неговото протежение;
3. По отношение компонент почви заключението е, че в очертанятия на площадките на постоянните съоръжения по трасето на газопровода и допълнителните пътища за достъп ще е налице настилане и застрояване на част от засегнатите площи – въздействието с постоянен характер. Всички останали въздействия ще са временни, само за периода на строителството и незначителни при прилагане на предвидените рекултивационни дейности и спазване на мерките от доклада за ОВОС. Очакваното остатъчно въздействие по отношение на ерозията е със слаба до умерена значимост;
4. Въздействието върху геоложката основа от елементите на проекта е: частично, краткотрайно, директно, отрицателно, необратимо и локално нарушаване на част от геоложката основа - само в периода на строителството. Не се очакват въздействия върху геоложката основа в периода на експлоатация. Не се очакват въздействия върху подземните богатства в хода на реализирането на инвестиционното предложение;
5. Направеният анализ на компонентите на ландшафта, на неговите характер и структура, чувствителност и значимост показват, че с изключение на площадките на наземните съоръжения въздействието ще се изрази в промяна на ландшафта, като неговата значимост ще е от незначителна (за аграрни и ливадни ландшафти) до умерена (за горските ландшафти);
6. По отношение на фактора отпадъци направеното от експертите заключение и представено в презентацията на г-жа Громкова гласи, че при прилагането на мерките за съхранение и последващо третиране на генерираните отпадъци не се очаква въздействие върху околната и социална среда;
7. Направената оценка и заключението на експертите по отношение очакваното въздействие от реализирането на инвестиционното предложение върху шумовите нива в района на инвестиционното предложение е, че при спазването на предложените смекчаващи мерки се ограничават шумовите въздействия в околната среда, генерирани резултат от строителната дейност;
8. Не се очакват въздействия от реализацията на проекта Набуко върху културните ценности. Заключено е, че опазването, разкриването и експонирането на културното наследство може да има само положително въздействие за в бъдеще
9. Както по време на строителството, така и по време на експлоатацията на газопровода при спазване изискванията на националното законодателство и прилагане на смекчаващите мерки, подробно разписани в ДОВОС не се очакват въздействия върху здравето на работниците и населението.
10. В резултат на направения анализ и оценка на въздействията върху флората и фауната може да се заключи, че е намерен балансът между изпълними и сигурни технически решения за опазване на околната среда. Спазването на технологичните норми и действащото в страната законодателство, както и предложените в Доклада за ОВОС смекчаващи мерки ще сведе очакваните въздействия върху флората и фауната до такива със слаба до умерена значимост. Не се очакват значителни въздействия.
11. Не се очакват значими неблагоприятни кумулативни въздействия (положителни и отрицателни, преки и непреки, дългосрочни и краткосрочни), породени от разнообразните дейности в зоната на въздействие на инвестиционното предложение и от взаимодействието на различните фактори.

В заключение г-жа Нели Громкова представи на присъстващите заключението на ДОВОС, съгласно което екологосъобразното строителство и експлоатация на обекта, както и навременната рекултивация и изпълнението на мерките, предложени от срана на експертите и подробно разписани в Глава 8 от Доклада за ОВОС, ще предотвратят и/или намалят отрицателните въздействия, ще осигурят спазването на нормите за качество на околната среда и

ще предотвратят неблагоприятните ефекти върху здравето на населението и работниците. Тя спомена, че като се вземат предвид изложените по-горе мотиви и заключенията на експертите, както и приоритетното значение на проекта „Набуко“, класифициран като „Приоритетен проект от Трансевропейските енергийни мрежи“ („TEN-E Priority project“), то може да се заключи, че реализирането на отсечката на газопровод Набуко на българска територия е допустимо от екологична гледна точка.

Непосредствено след презентацията на г-жа Нели Громкова последва и презентацията на г-жа Таня Запрянова – представител на екипа от независими експерти, изготвили ДОСВ. Г-жа Запрянова представи на присъстващите съдържанието и резултатите от извършената оценка степента на въздействие (презентацията в Power Point е приложена към настоящето становище – Приложение 1). Таня Запрянова запозна присъстващите с това какво представлява екологичната мрежа Натура 2000 и Доклада за оценка степента на въздействие. Последващо представи на присъстващите на срещата с подробности информация за защитените зони на територията на община Кнежа, които се пресичат от трасето на газопровода – на територията на община Кнежа трасето на газопровода не пресича защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000. Представената в хода на презентацията информация засягаше общата дължина на пресичане на всяка една от посочените по-горе зони от трасето на газопровода; типовете местообитания, явяващи се потенциални местообитания за видовете обект на опазване в зоната и информация за установените по време на теренните проучвания видове, обект на опазване в съответната зона от екологичната мрежа Натура 2000. Презентацията продължи с кратко представяне на предвидените в ДОСВ мерки, най-важните от които са:

- Времени ограничения за периодите на висока чувствителност на видовете, които се очаква да бъдат засегнати;
- Заграждане на строителната ивица, за да се възпрепятства случайно попадане на животни в траншеята;
- При намиране на презимуващи или случайно попаднали в полосата животни да се извеждат на безопасно разстояние или в случай, че са наранени да се осъществи връзка с представители на РИОСВ;
- Редовна инспекция (поне веднъж годишно) за инвазивни видове растения по протежението на определени чувствителни участъци.

Презентацията, касаеща Доклада за оценка степента на въздействие завърши с представянето на общото заключение на доклада, съгласно което в резултат на прилагането на най-добрите практики за изграждане на тръбопроводи и предложените смекчаващи мерки, значително ще се намали очакваното въздействие от реализирането на проект Набуко върху зоните от мрежата Натура 2000. Не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху засегнатите зони от мрежата Натура 2000, както и не се очаква значителна загуба на природни местообитания и местообитания на видове, обект на опазване в зоните. Качеството на местообитанията в разглежданите зони по отношение на природозащитните цели ще бъде запазено. Целостта на зоната по време на реализиране на проекта няма да бъде засегната.

След края на презентациите водещият на общественото обсъждане Дарин Стойков предостави думата на присъстващите на срещата за предложения, препоръки, мнения и възражение по ДОВОС и ДОСВ за инвестиционно предложение „Изграждане на отсечката от газопровод НАБУКО на територията на Р България“. По-долу е предоставена информация за получените становища, мнения и възражения, както и за зададените по време на срещата въпроси и отговорите, които са дадени от страна на представители на инвеститора и/ или експертите, разработили ДОВОС и ДОСВ.

Мнения, становища, възражения и въпроси от присъстващите на срещата и отговори на същите от страна на представители на Възложителя и/ или независимите експерти, изготвили ДОВОС и ДОСВ

1. По отношение постъпило запитване от Миглена Горнишка, еколог, община Кнежа дали ще се осигурят съдове за разделно събиране на отпадъците и кой ще има грижата за последващо третиране на генерираните отпадъци

Предвидено е на площадките да има съдове за разделно събиране. Инвеститорът ще сключи договори с лицензирани фирми, които ще извозват отпадъците до определените за това места за последващо третиране или оползотворяване.

2. По отношение постъпило запитване от Миглена Горнишка, еколог, община Кнежа как ще се складират излишните земни маси и строителните отпадъци

Инвеститорът има грижа за първоначалното събиране на излишните земни маси. След това, съгласувано с общината, ще се определят мерките за оползотворяване им – рекултивация на нарушени терени, депониране и др. Излишните земни маси са тази които остават след полагане на тръбата – т.е. на линеен метър се генерира приблизително по 1,5 куб. м. излишна земна маса. Други строителни отпадъци не се генерират. На територията на община Кнежа не се предвижда да има площадков обект.

3. По отношение постъпило запитване от Миглена Горнишка, еколог, община Кнежа как ще се третират генерираните потоци битово-фекални отпадъчни води

Генерираните потоци битово-фекални отпадъчни води ще се събират във водопълтни черпателни ями и последващо ще се извозват от лицензирани фирми до местата, където могат да се пречистват. На местата на строителство ще се разполагат химически тоалетни. Инвеститорът ще сключи договори за тяхното извозване и последващо почистване. Локални пречиствателни съоръжения не се предвижда да се разполагат.

4. По отношение постъпило запитване от инж. Драгомир Павлов – директор „СА“, община Кнежа след хидротеста как ще се пречистват водите и как се ще се заустят във водоизточниците

В доклада по ОВОС се съдържа част предварителен доклад за провеждане на хидравличното изпитване на газопровода. Преди хидротеста водата се пречиства от механични примеси. След извършване на хидротеста, отново се пречиства преди да се заусти. Изпускането става след разрешително за заустване по реда на Закона за водите. Водата се третира механично, без химични добавки преди да се заусти във воден обект.

5. По отношение постъпило запитване от инж. Драгомир Павлов – директор „СА“, община Кнежа дали при пресичане на водни обекти чрез сух открит способ, съществува вероятност при значително пресъхване на реката тръбата да остане на повърхността

Според законодателството, минималното покритие над газопровода е 1 метър спрямо годишното прогнозно разливане на реката. За проекта Набуко вътрешният стандарт е минимум 2 метра – това е за всички държави по трасето. Опитът сочи, че един метър не е достатъчен. Поради това се предвижда полагане на тръбата на по-голяма дълбочина. Предвижда се и затежняване на тръбата, което представлява допълнително покритие с цимент върху тръбата.

6. По отношение постъпило запитване от Андрей Кучев, главен архитект на община Кнежа как ще е осъществяват трасетата на Набуко и Южен поток, след като в общинската администрация на Кнежа е постъпила документация за проекта Южен поток от която е видно, че те вървят по същото трасе, по което и газопровод Набуко

Процедурно проекта за изграждане на газопровод Набуко върви преди този за изграждане на Южен поток - има изготвен доклад за ОВОС. В ДОВОС е определена предпочитана от екологична гледна точка алтернатива. Ако тя залегне в крайното решение на МОСВ, тази алтернатива ще бъде основата на окончателния проект на парцеларен план. Той ще бъде отново представен на общините по трасето на газопровода за съгласуване. Ако парцеларният план бъде приет от Националния експертен съвет преди устройствения план на Южен поток, то инвеститорите на проект Южен поток трябва да се съобразят с трасето на Набуко.

7. По отношение постъпило запитване от Андрей Кучев, главен архитект на община Кнежа как се отнася към днешното обсъждане предпочитанието на община Кнежа към алтернативата от ПУП – ПП предв проект, неpreferирана от Инвеститора

Предпочитаната алтернатива е действително Вариант 1 от ПУП-ПП предварителен проект. Крайното решение за избор на предпочитана алтернатива ще се вземе с решението по ОВОС. Тогава инвеститорът, както и другите органи и организации ще трябва да се съобразят с решението на МОСВ. Респективно Инвеститорът ще предложи на общините по трасето на газопровода парцеларен план с тази предпочетена алтернатива за съгласуване на окончателния проект от съответната общинска администрация.

Поради изчерпването на въпросите към представителите на независимите експерти, изготвили ДОВОС и ДОСВ, главния проектант и Възложителя на инвестиционното предложение Дарин Стойков закри общественото обсъждане. Не са получени други мнения, възражения, становища, препоръки и въпроси, освен изброените по-горе на които е даден отговор от страна на представители на екипа от експерти, изготвили ДОВОС и ДОСВ и/или Инвеститора.

С уважение

Теодора Георгиева

Управител на Набуко Газ Пайплайн България ЕООД/
и упълномощен представител на Набуко Газ Пайплайн Интернешънъл ГмБХ